

INSTITUTE PRO OCHRANU A PODPORU ZDRAVÍ V ITÁLII

Itálie se stala hlavním evropským ohniskem pandemie COVID-19 a její zkušenosti bezpochyby využije řada zemí i mezinárodních zdravotnických institucí. V článku, který sumarizuje italské poznatky, je navíc výstižný přehled o zaměření a organizaci prevence a ochrany veřejného zdraví. Přinášíme o tom krátkou informaci, protože existuje mnoho analogií s českou hygienickou službou, ale i rozdílů.

Italský systém péče o zdraví je založen na regionálně organizovaném národním zdravotním systému. Je financován z všeobecných daňových příjmů a poskytuje rozsáhlou bezplatnou péči, je spravován z regionů a vláda respektuje při plánování péče jejich potřeby. V roce 2016 činily náklady na zdravotní péči v Itálii 8,94 % HDP, méně než průměr zemí OECD (12,59 %). Když WHO a OECD zhodnotily italský systém, konstatovaly úspěchy politiky veřejného zdravotnictví. Přesto existují obavy z dopadu trvalého omezování nákladů a z regionálních rozdílů v kvalitě služeb a výsledků, ze stárnutí zdravotníků (průměrný věk 51 let), opožďování digitalizace a z nedostatečného rozpočtu na preventivní opatření.

Hlavní institucí zodpovědnou za veřejné zdraví na národní úrovni je ministerstvo zdravotnictví. Doplnuje ho několik vládních agentur. K nejdůležitějším patří Národní zdravotní ústav (Istituto Superiore di Sanità), který provádí vědecký výzkum a podporuje praktickou činnost veřejného zdravotnictví. V regionech pak pracují místní zdravotní úřady (Aziende Sanitarie Loca-

li). Jedním ze tří pilířů italského zdravotního systému je Department prevence (Dipartimento di Prevenzione). Departmenty prevence (DP) jsou součástí každého místního zdravotního úřadu a významně se podílely na řešení pandemie COVID-19.

Hlavní funkcí DP je prevence infekcí, ochrana před zdravotními riziky z životního a pracovního prostředí, veterinární bezpečnost a zdraví, hygiena chovu dobytka a ochrana jeho zdraví, hygiena potravin živočišného původu, hygiena a bezpečnost potravin, nutriční surveillance a prevence a podpora zdraví na úseku nepřenosných nemocí. DP je organizačně a finančně autonomní, personál tvoří lékaři a další specialisté (např. lékaři pro pracovní medicínu), veterináři, zdravotní asistenti, zdravotní sestry, biologové, chemici a inženýři. DP spolupracuje s Regionální agenturou pro životní prostředí, Zoo-profylaktickým ústavem, Národním ústavem pro pojištění proti pracovním úrazům a dalšími. Na svém úseku také koordinuje práci služeb primární péče vč. rodinné a komunitní medicíny.

Torri E, Sbroglio LG, Rosa ED, Cinquetti S, Francia F, Ferro A. Italian public health response to the COVID-19 pandemic: case report from the field, insights and challenges for the department of prevention. Int J Environ Res Public Health. 2020;17(10):3666. doi:10.3390/ijerph17103666

Redakce